

VINDPARK Moskogen

Foto: Fjällfotografen

Samrådsunderlag för ny vindkraftpark
i samband med tillståndsansökan
enligt Miljöbalken

2010-08-27

Administrativa uppgifter

Sökandes namn:	JP Vind AB
Adress:	Box 380, 831 25 Östersund
Telefonnummer:	063-14 94 00
Telefax:	063-57 41 24
Kontaktperson:	Anders Jönsson
e-post:	anders.jonsson@jpvind.se
Organisationsnummer:	556754-9174

Verksamhetskod

Den planerade vindkraftsparken har FMH-kod 40.90.

Konsult

Sweco Östersund har upprättat denna handling på uppdrag av JP Vind.
Medverkande personer: Håkan Lindroth och Malin Bernhardsson.

INNEHÅLL

1 Inledning	4
2 Undersökningar och analyser	6
3 Teknisk information	8
4 Planförhållanden	9
5 Berörda	10
6 Miljöeffekter och konsekvenser	11
7 Synpunkter	16

1 Inledning

JP Vind är ett lokalt bolag som driver vindkraftsutveckling i Mellansverige och ägs av Jämtkraft och Persson Invest. JP Vinds verksamhet bygger på huvudägarnas lokala och regionala engagemang. Jämtkraft har erfarenhet och kunskap inom vindkraft och elproduktion och Persson Invest tillhandahåller mark som lämpar sig för vindkraft, har goda markägarkontakter samt lång erfarenhet inom skog och företagande. Företaget projekterar vindkraftsparker allt från lämpligt markområde, vindprospekteringar och mätningar fram till tillståndsprövning.

Som första projekt planerar JP Vind en vindkraftpark med cirka 50 vindkraftverk i Moskogen, söder om Järpen. Produktionen beräknas till 300 GWh per år. Området kring Moskogen har god potential för vindkraft då vindförhållandena är goda och de konkurrerande intressena relativt få. Energimyndigheten har även pekat ut området som ett riksintresse för vindkraft. Till största delen planeras parken på mark som ägs av Persson Invest Skog, men även ett antal andra markägare berörs. Dialog och återkoppling med närboende, myndigheter och Åre kommun är viktigt i det fortsatta arbetet. JP Vinds satsning på vindkraft är ett steg i arbetet för ett hållbart samhälle. Vi vill öka andelen förnybar energi och samtidigt säkerställa att utvecklingen av vindkraft kommer regionen tillgodo på både kort och lång sikt.

Den planerade vindparkens läge söder om Järpen i Åre kommun

Tillstånd och samråd

Vindpark

Uppförandet av en ny vindkraftspark på land regleras av lagstiftningen i 9 kap Miljöbalken (MB). Enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs tillstånd av länsstyrelsen för att anlägga och driva en vindkraftspark av den storlek som JP Vind planerar.

Enligt 6 kap 4§ MB ska den som söker tillstånd att uppföra vindparken samråda med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten (som i det här fallet är länsstyrelsen), samt de enskilda parter som kan tänkas bli berörda av projektet. I samrådet förväntas berörda sakägare lämna *ytt-randen* där de ger sina synpunkter på projektet. Samrådet ska ske i samband med tillståndsansökan. Inför samrådet har JP Vind skickat information till sektorsmyndigheter, organisationer, lokalt näringsliv samt markägare inom ett avstånd av två km från parkområdet. Förutom MB kan även andra lagar komma att tillämpas. Till exempel om fornlämningar berörs är det reglerna i kulturminneslagen (1988:950) som ska följas.

Kraftledning – gemensam miljöprövning

För att vindparken ska kunna anslutas till stamnätet krävs en ny kraftledning som leder energin från vindparken till en nätsstation. Alternativa stråk för en sådan ledning utreds för närvarande av Jämtkraft Elnät. Kraftledningen behöver liksom vindparken genomgå en miljöprövning hos länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. JP Vind och Jämtkraft Elnät kommer att lämna in sina ansökningar gemensamt, men det är Jämtkraft Elnät som ansvarar för utredning och ansökan som gäller kraftledningen. För att få uppföra en kraftledning krävs också nätkoncession från Energimarknadsinspektionen som Jämtkraft Elnät kommer att ansöka om separat. Utredningsmaterial finns att hämta på www.jamtkraft.se/moskogen.

Vindkraft och klimatfrågan

Vindkraft är förnyelsebar energi som uppkommer ur de skillnader i tryck och temperatur som bildas genom solens instrålning. Ett vindkraftverk fångar upp rörelseenergi i vinden och omvandlar den till elektricitet. Vindkraft är därför en ren form av energi eftersom den inte ger upphov till några utsläpp, farligt avfall eller omfattande transporter. Ett vindkraftverk är energieffektivt på det sättet att det kan producera samma mängd energi som förbrukades från tillverkning till att verket kom på plats på 3-6 månader beroende på läge och vindförhållanden.

Den svenska elproduktionen uppgår idag till cirka 150 TWh av vilka cirka 2,5 TWh (2009) kommer från vindkraft. Riksdagen antog under 2002 ett nationellt planeringsmål om att öka vindkraftsproduktionen till 10 TWh till år 2015. I juni 2009 beslutade riksdagen efter en proposition från regeringen om att anta en nationell planeringsram för vindkraft på 30 TWh varav 20 TWh på land och 10 TWh till havs. Beslutet om en ökning av planeringsinsatserna bygger på ett förslag från Energimyndigheten i december 2007 baserat på ett regeringsuppdrag angående revidering av det befintliga planeringsmålet. Syftet med en planeringsram är att i samhällsplaneringen skapa förutsättningar för en årlig produktion av el från vindkraft på ett visst antal TWh. Planeringen sker i kommunerna genom att lämpliga områden för vindkraft identifieras och fastläggs i de kommunala översiktsplanerna.

Internationellt är frågan om förnyelsebar energi stor. I EU har man bland annat beslutat att en femtedel av den energi som produceras inom EU ska komma från förnyelsebara källor år 2020. I den svenska regeringens proposition om ”En sammanhållen klimat- och energipolitik” där ovan nämnda planeringsram om 30 TWh var en del föreslås även att 50 procent av Sveriges energitillförsel ska vara förnybar energi år 2020. För att nå det målet uppskattar branschorganisationen Svensk vindenergi att vindkraften måste byggas ut med 15 TWh vilket motsvarar cirka 2000-2500 nya vindkraftverk på 2 MW vardera.

Idag produceras inom Jämtlands län cirka 100 GWh (0,1 TWh) vilket kan jämföras med medelvärdet för länets produktion av vattenkraft som uppgår till 12,4 TWh. Länsstyrelsen i Jämtland har i de regionala miljömålen bland annat antagit målsättningen att Jämtlands län skall bli en fossilbränslefri region och att länets export av klimatneutral energi ska öka.

Den investering som JP Vind vill göra i vindkraft är ett direkt led i målsättningen att satsa på förnyelsebar energi och ersätta fossila bränslen i energiförsörjningen. Projektet bidrar till att långsiktigt minska utsläppen av växthusgaser till atmosfären och trygga produktionen av förnyelsebar energi.

2 Undersökningar och analyser

Vindkartering och vindmätning

I projektet Kartläggning av vindpotentialen i Sverige (Energimyndigheten projekt nr 20484-1) utförde Uppsala Universitet en vindkartering med den så kallade MIUU-modellen som visade att området är lämpligt för vindkraft. JP Vinds egna vindmätningar med mast och Sodar-utrustning stödjer den tidigare vindkarteringen då mätningarna har visat på goda vindförhållanden. Mätningar med mast och Sodar-utrustning kommer att pågå kontinuerligt fram till byggstart för att få än mer tillförlitliga uppgifter.

Intresseinventering

Intressen för natur- och kulturvård, friluftsliv och rennäring har inventerats med hjälp av digitalt underlag från länsstyrelsen, skogsstyrelsen samt riksantikvarieämbetet. Naturvärden med avseende på fåglar (ej örn), värdefull natur och förekomst av rödlistade arter har även inventerats i fält liksom kulturvärden i form av olika typer av lämningar från tidigare markanvändning. JP Vind har även låtit utföra en inventering av örn under vårvintern och sommaren 2010. Den tänkta utformningen av vindparken har anpassats efter resultaten från inventeringarna för att inte göra intrång och störa värdefulla och känsliga miljöer.

En fladdermusinventering kommer att genomföras i Moskogens vindpark under september 2010. Inventeringen kommer att ingå som en del av en D-uppsats på Mittuniversitetet i Sundsvall och bli klar i januari 2011.

Buller och skuggor

I planeringen av vindparken har man studerat olika typer och storlekar på vindkraftverk och hur dessa ska placeras inom området för att parkens produktion ska optimeras. I studierna har hänsyn till närliggande fastigheter integrerats för att dessa inte ska påverkas av skuggbildning eller bullerstörningar som överskrider etablerade riktlinjer och gränsvärden.

Visualiseringar och analys av landskapsbild

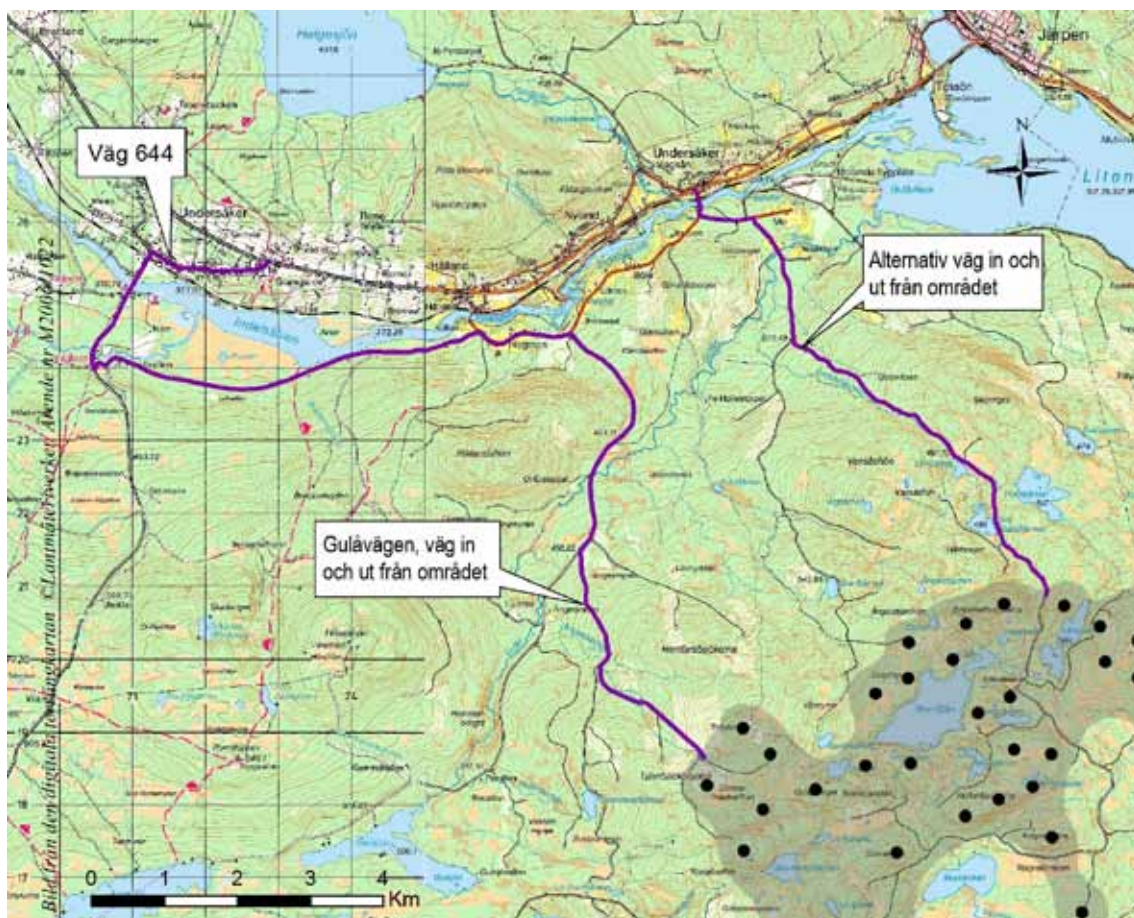
Länsstyrelsen i Jämtlands län har i analysen *Vindkraft i Jämtland* (A Bramme 2009) tagit fram visualiseringar över hur en tänkt vindkraftspark i Moskogen skulle komma att påverka landskapsbilden. Den analysen bygger dock på andra förutsättningar än de som är aktuella nu. JP Vind har därför tagit fram egna siktanalyser och fotomontage som visar hur den vindpark som de planerar kan komma att påverka omgivningen visuellt. Materialet utgör en del av en landskapsbildanalys som belyser hur landskapsbilden påverkas visuellt av en vindkraftspark. Analysen bygger även på platsbesök och beskrivningar av landskapets funktion och betydelse för olika människor och hur det kan komma att förändras av vindparken.

Infrastruktur

Under byggskedet kommer ett stort antal tunga och skrymmande transporter av byggmaterial och massor att krävas innan vindkraftverken står på plats. JP Vind har låtit göra en framkomlighetsanalys som studerar vägen från alternativa hamnar till parkområdet. Det är troligt att vindkraftverken anländer med båt till en hamn längs Västernorrlandskusten och transporteras med lastbil längs E14 till Järpen.

En tänkbar väg för de tunga transportererna in mot området är via Undersåker och väg 644 mot Henåvallen som har en bro som bedöms klara påfrestningarna. För att nå parken följer man vägen längs älven mot Högmon där man tar in på Gulåvågen söderut och vidare mot Tjärnbackhöjden. Väl inne i parkområdet kommer nya vägar att anläggas för att nå fram till kraftverkens tänkta placeringar.

För att transportererna ska fungera väl bör även en alternativ transportväg finnas där vägen öster om Vansåshön, som korsar Gulån vid Mo är ett tänkbart alternativ. Det är eventuellt möjligt att använda bron vid Undersåkers kyrka för lättare transporter in och ut från området. Det är ännu inte avgjort varifrån massor kommer att hämtas. Ett alternativ är att ta massor från en täkt inom området. En eventuell ansökan för räktverksamhet lämnas in separat.

Möjliga anslutningsvägar till och från området.

Informationsmöten och samråd

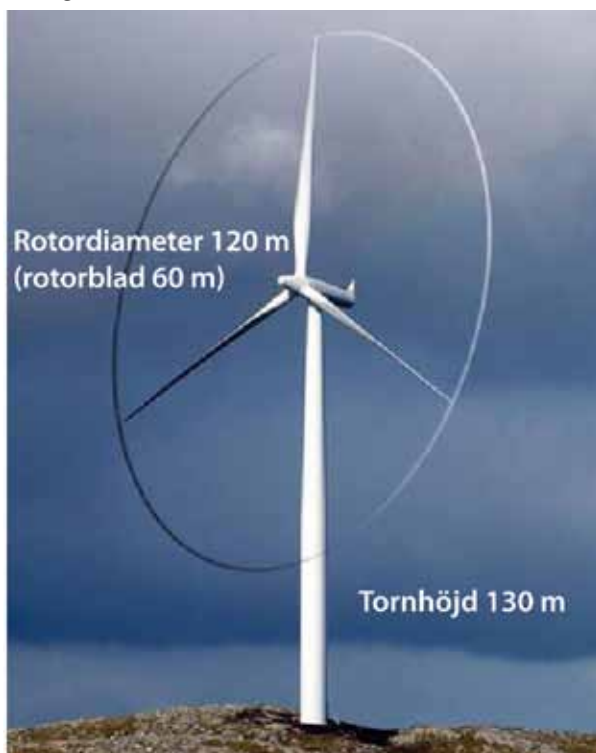
Två informationsmöten riktade mot allmänheten har hållits i den tidiga delen av processen i syfte att informera, inhämta synpunkter och svara på frågor. Vid mötena har representanter från både JP Vind och Jämte kraft Elnät funnits på plats eftersom det har uppkommit många frågor och synpunkter kring den nya kraftledningen.

Under det kommande samrådet kommer JP Vind att formellt samla in synpunkter från myndigheter, intresseorganisationer och berörd allmänhet och nedteckna dessa i en samrådsredogörelse som bifogas miljökonsekvensbeskrivningen. Framkommer krav på ytterligare inventeringar, undersökningar eller analyser kommer de att genomföras i den mån det anses nödvändigt.

3 Teknisk information

Utformning och omfattning

Vindkraftsparken planeras till Moskogen i Åre kommun. Området ligger cirka 7 km söder om Järpen, mellan Håckrenmagasinet och sjön Liten. Parkens yta uppgår till cirka 30 km². JP Vind har tagit fram en preliminär utformning av parken som består av 48 st 150 m höga vindkraftverk. På grund av den snabba teknikutvecklingen som sker på vindkraftsområdet kommer dock JP Vind att ansöka om tillstånd för att bygga upp till 190 m höga vindkraftverk. De enskilda verken har en effekt på 2-3 MW vilket efter färdigställandet beräknas ge hela parken en total årlig energiproduktion på cirka 300 GWh. Det kan jämföras med den energi som Åre kommuns invånare använder varje år som uppgår till cirka 240 GWh/år.

Med den snabba utveckling mot större och framförallt högre verk som sker på teknikområdet och för att kunna optimera vindparken med avseende på bland annat turbulens avser JP Vind att ansöka om tillstånd för att bygga upp till 190 m höga vindkraftverk.

Höjden från marken upp till vindkraftverkets maskinhus kallas tornhöjd och är ca 130 m på ett 190 m högt vindkraftverk. Rotorbladen är ca 60 m vilket ger en rotordiameter på ca 120 m.

Kringanläggningar

En ny 130 kV ledning kommer att anläggas för att ansluta parken till ledningsnätet vilket utreds separat av Jämtkraft Elnät fram till att tillståndsansökan ska lämnas till Länsstyrelsen. För att komma fram till en lösning som uppfyller funktionella krav, är ekonomiskt rimlig samtidigt som hänsyn visas till boendemiljöer, natur och kulturvärden har fyra alternativa stråk prövats. Under arbetets gång har två av alternativen tagits bort från utredningen då de på olika sätt inte ansetts uppfylla kraven och inför samrådet återstår två alternativa kraftledningsstråk.

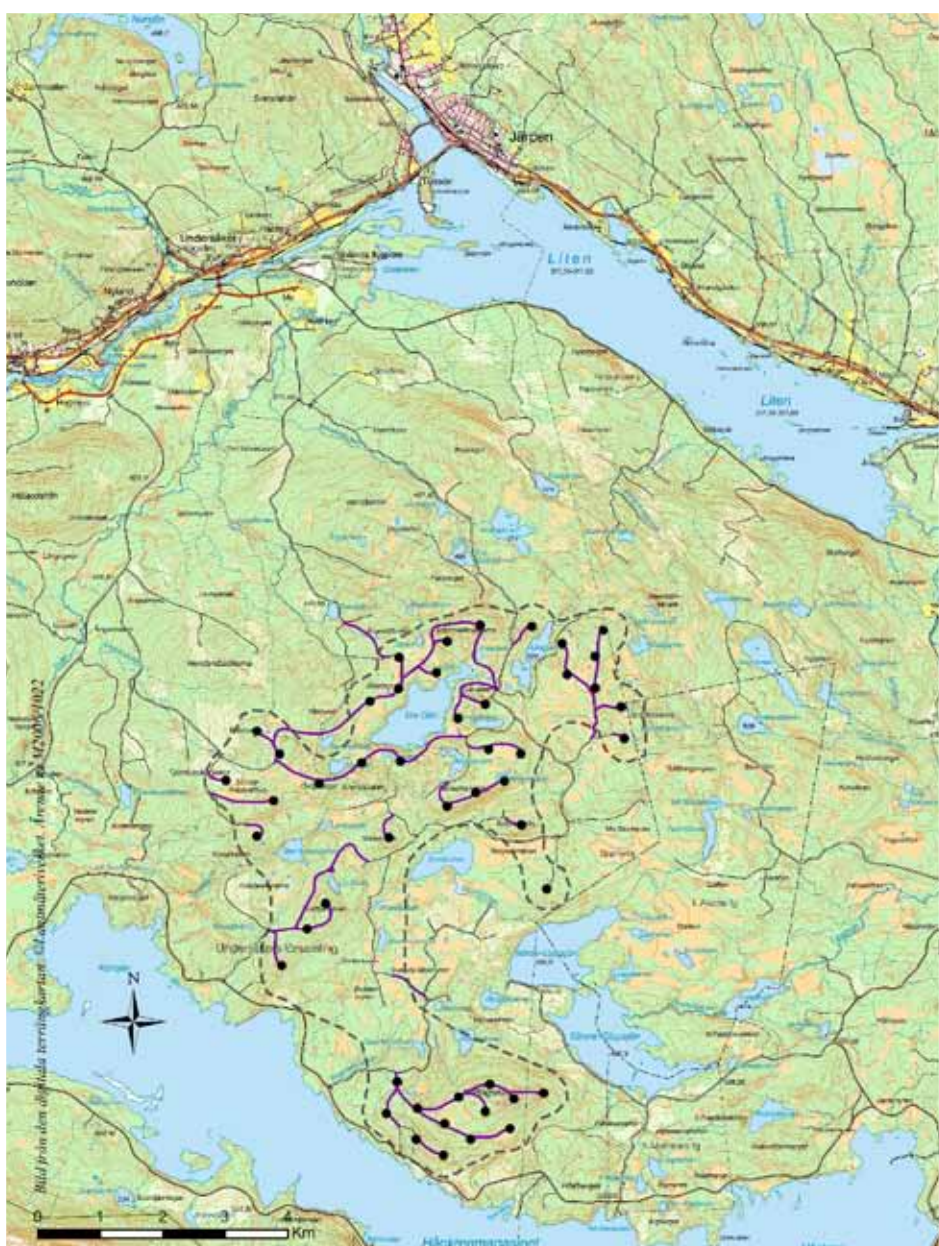
Alternativa lokaliseringar

Ett alternativt område öster om Sulviken, Åre kommun har studerats för eventuell vindkraftsexploatering. En etablering i det området skulle jämföras med Moskogenområdet medföra större konsekvenser för framför allt rennärings- och friluftsliv och området valdes därför bort i ett tidigt skede. Ett annat skäl till lokaliseringen var att Åre kommun varit positivt inställd till vindkraftsutbyggnad i Moskogen.

4 Planförhållanden

Översiktsplaner och fördjupade översiktsplaner

Åre kommuns övergripande översiktsplan är antagen 1991 och anger inga särskilda riktlinjer för vindkraft och ger därför inget beslutsunderlag för en vindkraftsutbyggnad. Kommunen har dock i enlighet med den nationella planeringsramen för vindkraft upprättat ett förslag till fördjupad översiktsplan för vindkraft som tillägg till den gällande översiktsplanen. Tillägget som antogs i juni 2010 syftar till att ge riktlinjer för en väl avvägd utbyggnad av vindkraft, dels i kommunen, men även i länet som helhet genom samarbete med grannkommunerna. Planen är menad att ange förutsättningar för en storskalig utbyggnad av vindkraft, men också riktlinjer och principer för en mer småskalig vindkraftsutbyggnad i form av enstaka verk eller mindre grupper. I förslaget pekar kommunen ut Moskogen som ett område sannolikt möjligt för storskalig utbyggnad av vindkraft.

Tänkt utformning av vindkraftsparken med förslag till dragning av nya vägar inom parken.

Åre kommuns inriktningsmål 2008-2010 säger bland annat att ”kommunen ska befrämja lokalt initierade utvecklingsprojekt med ekonomisk, social och ekologisk bärkraft”. Vidare har man i en energi- och klimatstrategi som antogs 2008-06-17 formulerat en målsättning om att ”utsläppen av växthusgaser per invånare ska minska med 50 % från år 2005 till 2020”. Målet överensstämmer med det regionala målet om att Jämtlands län ska bli en fossilbränslefri region innan år 2050.

Detaljplaner

Området för vindparken omfattas inte av detaljplan.

5 Berörda

Berörda fastighetsägare

Persson Invest Skog äger en stor del av den mark där JP Vind vill anlägga vindkraftsparken. Resten av marken ägs av Härnösands stift samt ett fåtal andra, privata markägare.

Närboende

Flest närboende finns i Mörsil, Järpen och Undersåker på drygt åtta, sju och nio km avstånd på den norra sidan av Moskogen. I söder angränsar området mot Oviks- och Anarisfjällen där ingen samlad bebyggelse berörs. Cirka nio km öster om området ligger byn Sällsjö. Västerut ligger Edsåsdalen, Trillevallen och Ottsjö på cirka 17, tio respektive 17 km avstånd från den planerade vindkraftsparken. Ett mindre antal fritidsfastigheter finns inom och i närheten av området.

Närliggande verksamheter

Området är betesmark för Tässåsens sameby. En vindkraftutbyggnad kräver att åtgärder vidtas för att rennäringen långsiktigt inte ska lida skada. Ett antal mindre näringsidkare bedriver verksamhet i närheten av vindparksområdet.

Vindparken kommer att vara synlig från Trillevallens skid- och fjällanläggningar på cirka 10 km avstånd väster om området. Vindparken kan även komma att synas från andra fjällanläggningar då man befinner sig på högre höjder och framför allt vid klart väder.

6 Miljöeffekter och konsekvenser

Påverkan på miljön och konsekvenser där av kommer att beskrivas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen (MKB). Nedan redovisas konsekvenser översiktligt.

Hälsa och säkerhet

Buller

Då det idag inte bedrivs några ljudalstrande verksamheter inom området utgörs ljudbilden i första hand av naturens egna ljud. De ljud som människor ger upphov till varierar över året då till exempel skoteråkning är vanligt på vintern och jakt under hösten. Man kan även höra ljud från skogsbrukets maskiner.

Ett vindkraftverk alstrar två typer av ljud, dels ett mekaniskt ljud från maskinhuset, dels det aerodynamiska svischljud som orsakas då vingarna skär genom luften. Det aerodynamiska ljudet är det mer framträdande om än också det mest naturlika då det påminner om vind-sus i en skog. Bakgrundsljud kan i vissa fall maskera ljudet från vindkraftverken. Vilket ljud som når mottagaren beror dock på vindriktning och andra meteorologiska förhållanden.

Någon mer omfattande utvärdering av störningar från vindkraftverk har inte gjorts, men de mindre studier som genomförts vid bland annat Göteborgs Universitet visar att Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller, 40 dB(A), är ett lämpligt värde som inte bör överskridas utomhus vid bostäder. Parken har utformats på ett sådant sätt att boende eller fritidsboende inte kommer att påverkas på ett sätt som överskrider Naturvårdsverkets riktlinjer.

Skuggor

Vindkraftverk ger upphov till en roterande skugga som rör sig snabbt och kan skapa irritation. De bedömningar som används i Sverige bygger främst på tyska erfarenheter och bestämmelser där fenomenet studerats i större utsträckning. Risken för skuggstörningar är störst då kraftverken placeras sydost–sydväst om bebyggelse eller annan känslig plats. Skuggorna blir mindre tydliga och tunnare ut med avståndet. Vid cirka 1,5 km avstånd kan skuggorna uppfattas, men då endast i form av en diffus ljusförändring. Var den absoluta gränsen för skuggan går är svår att avgöra, men enligt Boverkets Vindkraftshandbok visar erfarenhet på att ingen skuggeffekt uppfattas på 3 km avstånd.

Det finns inga fasta riktvärden för skuggeffekter från vindkraftverk. Det har dock i praxis arbetats fram en rekommendation från Tyskland som innebär att den *teoretiska* skuggtiden för störningskänslig bebyggelse inte bör överstiga 30 timmar per år och att den *faktiska* skuggtiden inte bör överstiga 8 timmar per år och 30 minuter om dagen. Skuggberäkningar har utförts för den planerade vindkraftsparken för att få en bild över vilka områden som kan komma att påverkas. Vindparkens utformning har därefter anpassats efter beräkningarna för att boendemiljöer inte ska påverkas på ett sätt som överskrider riktlinjerna.

Emissioner

Vindkraftverk orsakar inga utsläpp. Energi producerad av vindkraft kan däremot bidra till att minska utsläppen av växthusgaser, tungmetaller och försurande ämnen som till exempel kväveoxider till atmosfären.

Risker

Vintertid kan is bildas på vindkraftverken. Snö och is som växt till kan sedan komma att falla ner inom vindkraftverkets närområde. Om större oljeläckage från vindkraftverkens maskinhus skulle ske kan detta lokalt komma att orsaka skada på det biologiska livet i marken. Risken för stora läckage är dock liten.

Mark- och vattenanvändning

Markanvändningen i området domineras av skogsbruk. Etableringen skulle medföra att vissa ytor skulle få avverkas permanent för att ge plats åt vindkraftverken, den nya kraftledningen samt nya vägar fram till vindkraftverken. Ytterligare ytor som kommer att avverkas för att skapa plats under byggskedet kan sedan tillåtas växa upp igen. Skogsbruket bedöms kunna fortgå förutom på den mark som vindkraftverken tar i anspråk. Ny infrastruktur inom området kommer att kunna användas av skogsnäringen.

Landskapsbilden

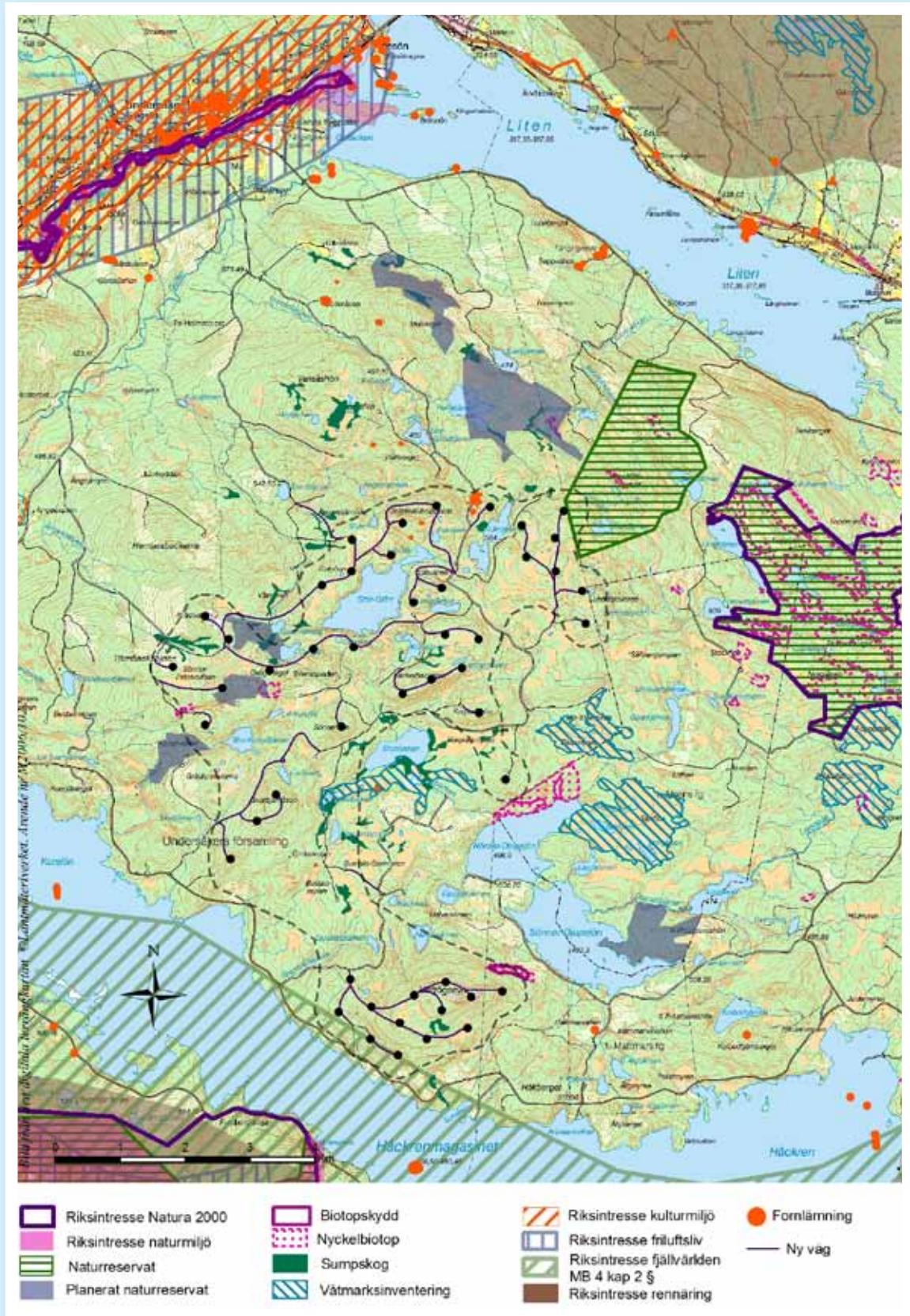
Moskogen domineras som namnet tyder av skogsmark. Rationellt skogsbruk medför att avverkade ytor finns spridda över området liksom partier med yngre skog. Mindre sjöar förekommer liksom våtmarker, men skogen dominerar. Området ligger höglänt mellan två sjöar där Håckrenmagasinet avgränsar mot söder och Liten mot norr. På norra sidan av sjön Liten ligger orterna Mörsil, Järpen och Undersåker. Marken består omväxlande av höjder och sänkor och höjden över havet varierar mellan cirka 500 och dryga 600 möh.

Den planerade vindkraftsparken kommer att vara väl synlig i landskapsbilden. Hur stor påverkan på landskapsbilden vindparken ger beror både på terräng och avstånd; om verken syns över huvud taget, om de sticker upp över skogskanten på nära eller längre håll eller blir ett blickfång i kanten av fjällvyerna. På JP Vinds webbplats (www.jpvind.se) finns fotomontage som illustrerar hur vindparken kan komma att påverka landskapet.

Flest boende och resenärer kommer att se vindparken sticka upp ovanför skogen i söder längs E14 mellan Mörsil och Undersåker på ca 5-7 km avstånd. Omkring hälften av verken kommer att bli synliga därifrån. På höjder lite längre ifrån kommer fler verk att synas. Vid vackert väder kommer vindparken att vara synlig från omgivande fjälltoppar. De flesta topparna ligger 13-24 km från vindparken (Välliste/Sällsjöfjället respektive Åreskutan) med skogen och Storsjölandskapet som bakgrund eller i kanten av fjällutsikten. På detta avstånd finns dock större möjlighet att vända blicken åt något annat håll då vyer mot det ”obrutna fjället” finns på närmare håll mot söder och väster.

Resenärer på E14 som närmar sig fjällen österifrån möter en vid utblick över fjällvärlden vid Åse och Mattmars kyrka. Moskogens vindpark på 29 respektive 19 km avstånd kommer att synas vid klart väder vid sidan av vyn mot Oviksfjällen i söder och i kanten av vyn mot Anaris. I landskapsbildanalysen finns siktanalyser och fotomontage som visualiserar påverkan från olika platser i närområdet.

Vilka konsekvenser de visuella effekterna leder till, det vill säga hur besökaren upplever landskapet med vindkraftsparken som ett nytt inslag varierar mellan olika besökare. Det beror till stor del på personens egen inställning till vindkraft, men även av vilken anledning man vistas i området och vilka förväntningar man har på sin vistelse.

Kartan visar intressen för natur- och kulturmiljö, riksintressen och markanvändning som finns i området.

Naturmiljö

Avverkning för både vindkraftverk och kraftledning förändrar livsbetingelserna för djur och växter lokalt och kan orsaka en lokal förändring i artsammansättningen på platsen. Arter som trivs bäst i skuggig miljö kan komma att få ge plats åt mer ljusgynnade arter. Även störningståligen, hävdgynnade arter som tidigare var vanliga i odlingslandskapet kan finna en lämplig livsmiljö i den avverkade gatan genom den återkommande röjningen. Terrängkörning med arbetsmaskiner så som fyrhjuling och grävmaskin kan orsaka markskador som leder till förändringar i hydrologin och bör därför inte framföras på känsliga områden som exempelvis våtmarker.

Den planerade vindkraftsparken med tillhörande ny infrastruktur påverkar naturmiljön fysiskt då den tar ny mark i anspråk. Vindkraftverkens rotor och strömförande kraftledningar medför också en risk för fåglar, särskilt rovfåglar och större ugglor som riskerar att skadas om de flyger in i vindkraftverken.

Värdefulla naturmiljöobjekt har inventerats med hjälp av digitalt kartmaterial samt genom inventering i fält. Mindre sumpskogsområden förekommer i parkens nordvästra del samt kring sjön Storslyckan. Ett mindre område finns även på Hottögruns södra sida. Sumpskogar är ofta hemvist för värdefulla och ovanliga arter som inte trivs på rationellt brukad skogsmark och kan därför vara känsliga miljöer som bör undantas exploatering. Mindre områden som bedöms ha stor betydelse för växt och djurliv kan klassas som nyckelbiotoper. En biotop är en biologisk term för en typ av omgivning, med naturliga gränser, där vissa växt- eller djursamhällen hör hemma. Biotopens speciella egenskaper gör att vissa organismer trivs bättre än andra och biotopen påverkar därför vilka djur och växter som lever i området. Inom Moskogen finns flera mindre nyckelbiotoper varav fyra inom eller nära själva parkområdet. De bedöms dock inte påverkas eftersom inga vindkraftverk kommer att byggas inom eller i direkt anslutning till en nyckelbiotop.

Några områden som Länsstyrelsen planerar att omvandla till naturreservat då de hyser höga naturvärden finns även i parkområdets västra del. Inga vindkraftverk kommer att placeras inom dessa områden. Vindkraftverk kommer inte heller att placeras inom de våtmarksområden som inventerats och klassificerats av länsstyrelsen. Våtmarker är ofta känsliga miljöer med höga naturvärden i form av arter som anpassats sig till platsens speciella hydrologi varför den inte bör störas.

Mindre, enskilda objekt som har ett högt naturvärde har även påträffats under fältinventeringen som fokuserade på de delar av området som är intressanta ur vindkraftssynpunkt. Viss hänsyn har redan visats till resultaten från inventeringen i placeringen av vindkraftverken, men de kommer att få fortsatt betydelse i detaljprojektering av vägar och fundament där man i möjligaste mån kommer att undvika påverkan på sådana objekt som exempelvis kan vara enskilda träd, lågor eller förekomst av värdefulla arter.

Den örninventering som JP Vind låtit göra har inte visat på några örnböns inom eller i nära anslutning till området. Information om kungsörn är belagd med sekretess för att skydda beståndet och därför kommer inte resultaten från inventeringen att redovisas i sin helhet i miljökonsekvensbeskrivningen.

Kulturmiljö

I den norra delen av den planerade vindparken finns ett mindre område som enligt digitalt kartmaterial uppvisar spår av tidigare jordbruk. I övrigt finns kända fornlämningar främst utanför området längs de vattenvägar som befolkades tidigt. Odlingslandskapet sydost om Åre fram till Järpen är format av 1800- och 1900-talens jordbruk men har kontinuitet från järnåldern och är utpekat som riksintressant för kulturmiljövården. En arkeologisk utredning har utförts för att inte skada hittills okända, värdefulla kulturmiljöobjekt, men utredningen visade inte på några miljöer som skulle kunna ta skada av etableringen.

Utbyggnaden kommer att ta mark i anspråk och kommer även att utgöra ett nytt inslag i landskapet, men bedöms inte medföra någon betydande påverkan på de kulturmiljöintressen som finns i området.

Friluftsliv och turism

Kommersiell turism/friluftsvärksamhet bedrivs i begränsad skala i närheten av parkområdet idag. Hundspannsturer erbjuds, samt matservering vid en vildmarkskrog vid Skaltjärn som ligger väster om parkområdet. Jägare, skoteråkare, bärplockare och andra enskilda utövare är de som främst använder området idag, även om de flesta vägar in i området är försedda med vägbom vilket begränsar antalet friluftsutövare i området. Om vindkraftverk i den slutgiltiga utformningen av vindparken placeras i snöskoterleder kommer detta att diskuteras med berörda skoterklubbar för att hitta lämpliga lösningar. Det organiserade friluftslivet bedrivs främst i fjällområdena söder och väster om Moskogen och större delen av besökarna till dessa områden kommer att passera förbi området.

De flesta av de fjällområden som är populära målpunkter för friluftslivet kommer inte att påverkas alls, eller endast marginellt av den planerade anläggningen. Trillevallens skidåläggning som ligger cirka 12 km väster om den planerade vindkraftsparken är troligtvis den anläggning som visuellt kommer att beröras mest av etableringen. Vindkraftsparken kommer också att utgöra ett inslag i landskapsbilden för vandrare och andra besökare i de västra och södra kalfjällsområdena, men på ett längre avstånd vilket minskar synligheten.

Tidigare forskning om vindkraft och turism visar att ett områdes attraktionskraft kan komma att minska genom vindkraftens utbyggnad, men det finns inga kända tecken på att svenska turistområden i vindkraftspåverkade landskap så som Gotland och Öland har förlorat besökare sedan vindkraftverk började etableras i Sverige. Vindkraftverkens närvaro i landskapet kan uppfattas som störande, men beroende på inställning hos betraktaren kan det även utgöra ett positivt inslag för många då det visar att man satsar på produktion av förnybar energi. För att utreda eventuella konsekvenser för turism och friluftsliv ur ett vetenskapligt perspektiv har JP Vind inlett en dialog med Etour, turismforskningsinstitut vid Mittuniversitetet.

Rennäringen

Moskogen omfattas av rennäringens vinterbetesland inom Tässåsens sameby. Erfarenheter från andra anläggningar visar att renar inte störs av vindkraftverken när de väl är på plats, utan att de kan påträffas vilande och betande precis intill kraftverk i drift. Däremot kan de bli störda under byggskedet, samt av mänsklig aktivitet kring parken i samband med tillsyn.

Inga flyttleder eller uppsamlingshägn finns inom området och JP Vind bedömer efter samråd med Tåssåsens sameby att rennäringen inte kommer att påverkas i någon större omfattning av projektet. JP Vind för dock diskussioner med samebyn för att nå en överenskommelse kring vilka anpassningsåtgärder som behövs för att minimera störningar. Vidare samråd kommer även att ske under byggskedet för att störningen på renarna ska kunna hållas så liten som möjligt.

7 Synpunkter

Utöver detta samrådsunderlag kan ytterligare informationsmaterial komma att användas på samrådsmöten och liknande för att bättre illustrera och tydliggöra information om projektet. Fotomontage och delar av utredningsmaterialet finns att hämta på webbplatsen www.jpvind.se. Där finns även kontaktuppgifter till JP Vind om man vill ställa frågor eller lämna synpunkter.

Om man vill framföra synpunkter på projektet önskar JP Vind få in dessa senast fredag 8:e oktober. Synpunkter kan skickas med post, e-post eller lämnas via telefon.

JP Vind AB
Box 380
831 25 Östersund

tel: 063-57 41 61
fax: 063-57 41 24
info@jpvind.se

Samtliga synpunkter som kommit in till JP Vind under samrådstiden kommer att sammanställas och redovisas tillsammans med JP Vinds bemötande i en samrådsredogörelse. Redogörelsen bifogas miljökonsekvensbeskrivningen som en bilaga och utgör liksom övriga utredningar och inventeringar beslutsunderlag i tillståndsprövningen.

Foto: Fjallfotografen